

hertil beregnede Bundhane. For-
sømmes dette, odelægges Kedlen,
og man har Tilfælde, hvor dette
er sket i Løbet af en eneste
Sæson. Afsætning af Kedelsten
kan ikke undgaa, men man kan
hjælpe paa det ved lejlighedsvis
at udkoge Kedlen uden Damp-
tryk med Soda, idet man saa
kun til sidst lukker for Damp-
afgangen for at faa en Smule
Tryk til at udbløse Sodavandet
og det løsnede Slam. Derefter
skylles Kedlen godt med rent
Vand.

Dersom man ikke tager Hen-
syn til disse Afsejninger inde i
Kedlen, vil for det første Brænd-
stofforbruget stige voldsomt, til
det dobbelte af det normale eller
endnu mere. Dernæst forarsager
Saltet en meget stærk Rustdan-
nelse og Tæring i Kedlens Jern,
og endelig ligger der en alvorlig
Fare i, at Kedlens Hedeflader,
hvor Afsætningen gaar for sig,
derved isoleres og ikke kan komme
af med Varmen til Vandet.
Plader og Rør kan blive gløden-
de ligesom ved Vandmangel og
bule ud for Trykket, og Spræng-
ning kan indtræffe.

Hvilke Følger dette kan faa
afhænger af mange Ting, men
en Dynamitpatron er ret fredelig
i Forhold. Kedlen selv er
nemlig oftest ikke bedre for-
ankret, end den vil slynge af
Sted som et Projektil, og da er
det ikke godt at staa i Vejen.
Naar saa tilmed en kogende
Vandmasse paa et Hundrede
Liter eller mere samtidig sprøjtes
ud, maa jo Risikoen for Om-
givelseerne være betydelig. Her
bør ogsaa bemærkes, at Stør-
relsen af Trykket i Kedlen har
sin Indflydelse, og samtidig, at
Varmerindholdet pr. kg Damp er
meget lidt foranderligt. Forskel-
len i Varmeevne mellem 1 kg
Damp af 4 Atmosfærers Tryk
og 1 kg af 2 Atmosfærers er
mindre end 1 Procent.

Altsaa:

- 1) Skaf Sikkerhed for, at Ked-
lens Styrke er rigtigt bereg-
net, at dens Indretning er
godkendt.
- 2) Skaf Bevis for, at Arbejdet
er vel udført, idet Kedlen har
Attest for Trykprøve og Efter-
syn.
- 3) Hold Kedlen ren, saa den
svækkes mindst muligt ved
Rust, Tæring eller Overhede-
ning, idet Vandet udbløses
helt efter hver Smeltning og
udkoges med et Par Ugers
Mellemrum med Soda.
- 4) Sørg for, at der altid under
Drift er rigelig Vand i Ked-
len, at Vandstandsglas og Sik-
kerhedsventil holdes i Orden.
- 5) Brug ikke højere Damptryk
end nødvendigt.

Kun ved at tage disse Hensyn
i Agt kan man sikre sig en for-
svarlig og økonomisk Drift. Naar
Kedlen bliver ældre, maa den
med passende Mellemrum have
ny Trykprøve og Eftersyn, idet
Rust og Tæring selv ved bedst
mulig Pasning aldrig helt kan
undgaaes.

Niels P. Fjerbæk-Pedersen
Maskinmester.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN Stiftet 1906. Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

TAKSTEINUR.

Góður, biligur, snottligur og í fleiri litum fæst hjá
Brynjálvur og Eyálvur á Heygum,
Vestmanna.

„Dagblaðið“ og „Føroyatiðindi“, den „sorte-gule“ Drages Haandlangere.

I Ly af Demokratiets Presse- og Talefrihed arbejder den
„sorte-gule“ Drage for Afskaffelse af Presse-, Tale- og Handle-
frihed og al Aandsfrihed.

Erfaringerne viser, at Dikta-
turen betyder Mundkurv paa
for den enkelte Borger, Ophæ-
velse af den personlige Tale- og
Skrivefrihed, Tilintgørelse af
Aandsfriheden, Berøvelse af
Retten til at leve i Forstaaelse
og Harmoni med vort eget
personlige og individuelle jæg.

Diktatur betyder kort og godt
Udslettelse af det, der er dyre-
barest for os: Aandens og Haan-
dens Frihed. Derfor betragter vi
Diktatur, være sig nazistisk,
fascistisk eller stalinsk, som vor
Dødsfjende. Kampen imod Dik-
taturet er for os Kampen for
Livet. Dette ved Diktaturerne.
Derfor har de alle sine sværeste
Kanon rettet imod os. Derfor
er deres første og fornemste
Maal Udslettelse af Socialismen,
Tilintgørelse af dens Forkæm-
pere: kort Prose — en Pistol
for Panden eller et Reb om
Halsen. Haarde Kaar! Men
Socialismen tager dem hellere
end at bøje Nakken for Træl-
dommen.

Demokratiets, Socialismens og
Kommunismens totale Udset-
telse er det store Maal for
Diktaturstaternes Fælleskamp.

Berlin—Roma—Tokio Akse-
n er ikke stærk nok endnu til med
Sverdet i Haand at kunne til-
intgøre de demokratiske Ret-
tigheder i de parlamentarisk
styrede Lande. Men den sorte
og gule Reaktion undlader paa
ingen Maade at strække sine
Fingre ud efter Demokratiet i
disse Lande. Og den gør det
paa den kyniske og sataniske
Maade, at den gør Brug af just
de demokratiske Rettigheder,
som den har afrettet indenfor
sine egne Grænser.

Den benytter Skrive- og Tale-
friheden til at sjofle, nedrakke
og forhaane de demokratiske
Rettigheder, samtidig som den
selvfølgelig tiljubler og idealiserer
Førerprincippet, Absolutismen.
Og den »sorte-gule« Drage er
energisk, det maa man lade den.
Den skyr ingen Midler, og ingen
Ofre er den for dyre for at naa

Maalet. Paa saa godt som hver
eneste Aftrog har den sine
Følere, sine Skadedyr ude.

Ogsaa her paa vore smaa
fredelige Øer har den »sorte-
gule« Drage plantet sit odelæg-
gende Ukrudt, der anstrenger
sig paa det allerkræftigste for at
odelægge den demokratiske Fri-
heds og materielle Rettigheder.

Denne Kendsgerning er vi
ikke blinde for.

Hovedorganerne for den »sorte-
gule« Drage, der vil sluge
Demokratiet med Hud og Haar
er »Dagblaðið«, nordenfjords,
og »Føroyatiðindi«, søndenfjords.

I Ly af den demokratiske
Pressefrihed udspyr disse Blade
den ene uhyrlige Kronike efter
den anden om Socialismen og
Demokratiet.

Det er Synd at paastaa, at
det er nogle dygtige Heroldere
og Stridsmænd, den »sorte-gule«
Drage har plantet her oppe. Men
de skal dog ikke faa Lov til at
sejle under falsk Flag. Alle
demokratiske og frihedelskende
Færiinger skal vide, hvor de af
Demokratiet forhaide Drages
Representanter er at finde. Det
er vor Pligt at berøve det læsen-
de Publikum al Tvivl om i hvis
Tjeneste f. Eks. »Dagblaðið« og
»Føroyatiðindi« staar.

Hver eneste Læser bør være
klar over, at den rigtige Titel
til disse Blade er:

„Den „sorte — gule“ Drages
Haandlangere.“

Det er formentlig endnu nok
til at bibringe Læserne den ful-
de Forstaaelse af »Dagblaðiðs«
og »Føroyatiðindies« landsskade-
lige Virksomhed.

VIKAN

»Enrico Gismondie«, italiatrol-
arin, sum i hini vikuni kom á
Havnina eftir fólk og salt, liggur
her enn. Tað visti seg at vera
neyðugt at vala um ymist í
maskinuni, og ventast hetta ikki
at verða líðugt fyrr enn í kvøld
í fyrsta lagi.

Við »Dr. Alexandrine« fór
hósdagin til Keypmannahavnar
harra P. Hansen fyri trolara-
felagið »Kimbil«. Vágbingar ar-

beiða eisini fyri at fáa ein trol-
ara til Vágs. Frá Tvoroyri frættist,
at A. T. er farið undir atroyna
at fáa ein trolara aftrat.

Føroyskur sorgarleikur.

Av N. A. Ejdesgaard.

(Framhald.)

Millum fólk var ofta hildið,
hvussu gott ljósmammur høvdu
tað, og sjávt í almennum bløð-
um kom tað sama fram, og at
sumra teira lónir lógu um 6000
kr. árliga. So lítið kendu fólk
tá til virki og lónir teirra.

Bert ein einasti maður á Fø-
roya lottingi tá í tíðini sýndi í
orði og starvi sínum, at hann
hevði hugsa mikið um starv
ljósmammurnar og kor teirra
og talaði gløgt og djavt mál
teirra á tingi — men eingin tók
undir við honum — tvørtur
fmóti; hann var háðaður fyri tað
— eisini í bløðum. Hesin heiðurs
maður var hin so kallaði Óla
Degn. Sum tann ordans maður
hann var, var síður hansara
oftast at ganga í tuffum og reimum,
penum roðskógvum; tinggólvið

vildi hann ikki dálka. Eisini
fyri hetta fóru fólk við hánis-
ligum orðum um hann, hvat so
annars orsokin hevur verið, um
ikki kanska hin innsta: virki
hansara fyri at letta um hini
nívandi kor ljósmammurnar; tí
tað, at Føroyingur nýtur fø-
royskar lutir, skuldi ikki orsaka
fólk at hána hann fyri, tí so
kunnur vit viðganga at vera
óskultiveraði. Men »naggið« er
um møgult verri; spell er, at
talur lotingsmanna ikki eru
steinogfæraðar; nú er ógjorligt
at granska tær. Men at doma
eftir mangum orðadrátti seinasta
ár á tingi er tað ikki lógð, um
tingmenn eru fmóti, at fólk
kunna lesa tað, sum harersagt;
tí valla vildu tingmenn sjálvi
tá lisið dóm almennings um
roður teirra. Men hvat er at
siga til hetta? Granskið for-
mannin á pallinum!

Næst ljósmammuni á Tvoroyri
hevði frú Hansen mest lón.

Her loyvi eg mær at taka
3 ára dómi úr protokol hennara:

Aærot	Arbejdetid i Timer	Honorar	Fast aærlig Løn	Særlige Udgifter foranlediget af Jordemoderens Stilling (Pigebøn o. a.)	alt
1909	2079½	487	80	567	338.70
1910	2439	462	80	542	323.70
1911	2505½	485	80	565	317.80

Eftir hesum hevur frú Hansen
ikki fingið 10 øyra um tíman
hesi árin, og verri vóru árin
undan. Undir verðaldarkrignum
kom lónin niður á 2 øyra um
tíman. Hetta var altso í Havn-
ini. So liggur nær við atspyrja:
Hvussu var so vorðið í øðrum
distriktum?

Tað kemur møgult seinri.
Men kvinnurnar kendu óivað
betur ljósmóðurkorini heldur en
ting og ríksdagur; tí »Dimma-
kættling« 1919:

»Hvor der efter Loven af 1878
skulde være 3 Distriktsjorde-
modre, og Folketallet i 1880
var 1474, er nu en Distrikts-

jordemoder i 1919, endskont der
i 1916 i dette Distrikt var 2931
Indbyggere.....Arbejdet bliver
uoverkommeligt..... Hvis Jor-
demoderne fik en Løn, der stod
i Forhold til deres Arbejde, vilde
der ogsaa melde sig flere Elever
til Uddannelse, saaledes at Di-
striktterne vilde kunne besættes
efter Lovens Bestemmelser. Men
som Forholdene er nu, gaar
ingen ind til Gerningen, der er
klar over, hvad det gælder; Ar-
bejdet bliver uoverkommeligt
for andre end dem, som har et
saa godt Helbred, at de kan
taale alle Strabadser.«

(Framhald.)

H. A. Djurhuus

og
Sjónleikarhúsið

i danskom blað.

Hitt í Føroyum fyri sínar
bláðgreinir kenda og ymist
umtókta skaldið Olaf Linck
skrivur í danska social-
demokratiska blaðnum
»Hjemmets Søndag« eina
grein: »Færingerne har
ogsaa et Teater« I greinni
eru myndir m. a. av skald-
inum H. A. Djurhuus og
Sjónleikarhúsinum. Vit
prenta her uppafur megin-
partin av greinini:

Jeg havde lagt Mærke til ham,
allerede da »Tjaldur« lagde til
ved Havnemolen, ved hvilken
Lejlighed en stor Menneske-
mængde møder op for at byde
Velkommen. Færingerne tæller
mange velvoksne Mænd, men
denne Skikkelse ragede endda
godt op over de fleste, og den

bredskyggede Hat paa de hvide
Haar gav yderligere et Stempel,
der uvilkkaarligt fik mig til at
spørge, hvem Manden var. Det
var Færingernes store Digter,
Hans Andreas Djurhuus, der er
Lærer ved Realskolen i Thors-
havn.

Fjorten Dage senere mødte
jeg ham en Nat paa Gaden.
»Dronning Alexandrine« havde
paa sin Rejse til Island anløbet
Thorshavn sent om Aftenen.
Ved disse Skibsejligheder har
Byen svært ved at komme i Seng,
fordi Postvæsenet holder asbent
en Nattetime for Udlevering af
Breve og Aviser — og Kl. 1
mødes Djurhuus og jeg uden-
for Posthuset. I den herlige lyse
Sommernat fulgtes vi ad til hans
Hjem i Byens Udkant, og den
Samtale, vi siden fik ved hans
Skrivebord, varede til om Mor-
genen.

Jeg bad H. A. Djurhuus for-
tælle danske Læsere om det Kul-